

D E C I Z I E

27 ianuarie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul:
Judecătorii:

Tatiana Vieru
Oleg Sternioală
Valentina Clevadi

examinînd, fără înștiințarea participanților la proces, recursul declarat de către societatea comercială „Stilconstruct” societate cu răspundere limitată,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a societății cu răspundere limitată „Electromotor Service” împotriva societății comerciale „Stilconstruct” societate cu răspundere limitată cu privire la încasarea datoriei,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 26 noiembrie 2015, prin care nu s-a dat curs cererii de apel declarate de către societatea comercială „Stilconstruct” societate cu răspundere limitată,

c o n s t a t ă:

La 10 martie 2015, SRL „Electromotor Service” s-a adresat în instanța de judecată cu cerere împotriva SRL „Stilconstruct”, solicitînd încasarea datoriei.

În motivarea acțiunii reclamanta a invocat că, conform contractului de vânzare-cumpărare nr.349 încheiat între părți la 31 iulie 2014, SRL „Electromotor Service” a vîndut lui SRL „Stilconstruct” marfă care urma să fie achitată de către pîrît preventiv sau în decurs de 30 zile calendaristice de la data livrării.

Menționează reclamanta că conform actului de verificare a decontărilor de pînă la data de 06 martie 2015, SRL „Stilconstruct” a acumulat o datorie față de SRL „Electromotor Service” în sumă de 45 936 lei, pe care refuză să o achite benevol.

La 03 decembrie 2014, reclamanta a expediat pîrîtei reclamația nr.30, recepționată de aceasta din urmă la 22 decembrie 2014, prin care a solicitat achitarea benevolă a datoriei, dar nu a primit nici un răspuns.

Solicită reclamanta încasarea din contul pîrîtei în beneficiul său a sumei de 45 936 lei cu titlu de datorie, 18 630 lei penalitate, 5 000 lei cheltuieli pentru asistență juridică și 1 940 lei cheltuieli de judecată.

Prin hotărîrea Judecătoriai Rîșcani mun. Chișinău din 10 iulie 2015, acțiunea a fost admisă parțial și încasat din contul SRL „Stilconstruct” în beneficiul SRL „Electromotor Service” 45 936,85 lei cu titlu de datorie, 18 604,42 lei penalitate,

1 940 lei cheltuieli de judecată și 2 500 lei cheltuieli de asistență juridică, iar în total suma de 68 981,27 lei.

Nefiind de acord cu hotărîrea primei instanțe, la 10 august 2015, SRL „Stilconstruct” a depus cerere de apel nemotivată împotriva acesteia.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 26 octombrie 2015, nu s-a dat curs cererii de apel depusă de către SRL „Stilconstruct”, acordînd apelantei termen pînă la 26 noiembrie 2015 ora 10:00 pentru lichidarea neajunsurilor, și anume, să prezinte motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul și dovada de plată a taxei de stat.

La 26 noiembrie 2015, SRL „Stilconstruct”, prin intermediul reprezentantului-avocatul Victor Brînză, a depus cererea de apel motivată, solicitînd admiterea acesteia, casarea în parte a hotărîrii primei instanțe cu pronunțarea unei noi hotărîri privind respingerea pretențiilor SRL „Electromotor Service” de încasare a penalităților și obligarea SRL „Stilconstruct” să achite datoria și cheltuielile de judecată suportate de SRL „Electromotor Service” în sumă totală de 50 376,85 lei.

La depunerea cererii de apel motivate apelantul SRL „Stilconstruct” nu a achitat taxa de stat prevăzută de lege, dar invocînd situația financiară dificilă a Societății, a solicitat scutirea de la plata taxei de stat. Concomitent, reprezentantul apelantului-avocatul Victor Brînză a solicitat amînarea examinării cererii de apel în legătură cu citarea la Centrul Național Anticorupție.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 26 noiembrie 2015, a fost respins demersul SRL „Stilconstruct” cu privire la scutirea de la plata taxei de stat și s-a dispus a nu da curs cererii de apel declarate de către SRL „Stilconstruct”, apelantei fiindu-i acordat un termen pînă la data de 14 ianuarie 2016 pentru prezentarea dovezii de achitare a taxei de stat.

La 11 decembrie 2015, în termenul prevăzut de lege, SRL „Stilconstruct” a declarat recurs împotriva încheierii instanței de apel, solicitînd admiterea recursului, casarea încheierii Curții de Apel Chișinău din 26 noiembrie 2015, cu emiterea unei noi soluții privind admiterea cererii de scutire la plata taxei de stat.

În susținerea recursului recurenta a invocat ilegalitatea încheierii contestate, deoarece circumstanțele importante pentru admiterea cererii de scutire de la plata taxei de stat nu au fost elucidate pe deplin, menționînd că starea materială a societății este dificilă și se află în imposibilitate de a achita taxa de stat la depunerea cererii de apel, fapt ce se datorează sechestrului aplicat pe conturile bancare în sumă de 2 886 850 lei prin încheierea executorului judecătoresc Catan Tatiana din 05 ianuarie 2015, probe ce, în opinia sa, combat constatările instanței de apel.

Consideră că instanța de apel nu a apreciat just și real situația dificilă în care se află, eronat a apreciat probele depuse și neîntemeiat a considerat că nu a prezentat probe ce ar demonstra în mod cert situația materială grea a Societății.

Susține că prin respingerea cererii de scutire de la plata taxei de stat instanța de apel a îngădit drepturile recurentului-apelant SRL „Stilconstruct” de acces liber la justiție, dreptul la folosirea căilor de atac și dreptul la un recurs efectiv, mai mult ca atît, nu a știut care este suma taxei de stat ce urma să o achite.

La 21 decembrie 2015, în adresa intimă SRL „Electromotor Service” a fost expediată spre cunoștință copia recursului declarat de către SRL „Stilconstruct” cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței.

Intimata nu și-a valorificat dreptul procedural respectiv și nu a depus referință în termenul stabilit.

Prin prisma art. 426 alin. (3) CPC, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului în raport cu argumentele invocate în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea recurată.

Prin prisma art. 364 alin. (1) CPC, cererea de apel se depune în scris la instanța judecătorească a cărei hotărâre se atacă, cu plata taxei de stat în cazul în care apelul se impune cu taxă, în condițiile legii.

Potrivit art. 368 alin. (1) CPC, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365, instanța de apel dispune printr-o încheiere să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Conform art. 365 alin. (4) CPC, la cererea de apel se anexează dovada de plată a taxei de stat dacă apelul se impune cu taxă.

Litigiul dedus judecății este un litigiu patrimonial.

Din materialele pricinii rezultă că, prin hotărârea Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 10 iulie 2015 a fost admisă parțial acțiunea depusă de către SRL „Electromotor Service” împotriva SRL „Stilconstruct” cu încasarea din contul SRL „Stilconstruct” în beneficiul SRL „Electromotor Service” 45 936,85 lei cu titlu de datorie, 18 604,42 lei penalitate, 1 940 lei cheltuieli de judecată și 2 500 lei cheltuieli de asistență juridică, iar în total suma de 68 981,27 lei.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, SRL „Stilconstruct” a contesta-o cu apel. La depunerea cererii de apel apelanta, invocând situația financiară dificilă a Societății a solicitat scutirea de la plata taxei de stat.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 26 noiembrie 2015, s-a respins cererea SRL „Stilconstruct” privind scutirea de la plata taxei de stat, acordând apelantei termen pînă la 14 ianuarie 2016 ora 10:00 pentru înlăturarea neajunsurilor, cu anexarea dovezii de plată a taxei de stat în mărime de 1 452 lei.

Raportînd circumstanțele stabilite la normele de drept procesual menționate, Colegiul constată că instanța de apel corect a emis încheierea prin care a acordat apelantului termen suplimentar pentru prezentarea dovezii de achitare a taxei de stat, bazîndu-se pe prevederile art. 364, 365 CPC.

În temeiul art. 84 CPC, atît cererea de chemare în judecată, cît și cererile de apel, recurs, se impun cu taxă de stat.

În funcție de situația materială și de probele prezentate în acest sens, potrivit reglementărilor art. 85 alin. (4) CPC, persoana fizică sau juridică poate fi scutită de judecător (de instanța judecătorească) de plata taxei de stat sau de plata unei părți a ei.

Conform art.4 al Legii taxei de stat, nr.1216-XII din 03 decembrie 1992, în cazurile prevăzute de lege, la cerere, judecătorul sau instanța judecătorească, în funcție de situația materială și de probe prezentate în acest sens, este în drept să elibereze, complet sau parțial, de la plata taxei de stat persoanele fizice sau juridice, precum și să eșaloneze sau să amâne achitarea taxei de stat. Pentru scutirea de plata taxei de stat, solicitantul trebuie să prezinte probe pertinente, care să confirme că este în imposibilitate de a achita taxa de stat.

Totodată, la cererea de scutire a persoanelor juridice se expun circumstanțele care justifică solicitarea, urmează să se probeze lipsa mijloacelor financiare, prezentând probe pertinente în acest sens, cum ar fi, informația de la Inspectoratul Fiscal privind existența și situația conturilor bancare, dările de seamă fiscale pentru ultimii ani, informație de la Oficiul Cadastral privind imobilele deținute, informația de la ÎS „Registru” privind mijloacele de transport, pe care le are în proprietate etc.

În speță, instanța de recurs reține că apelanta, la depunerea cererii de apel a solicitat scutirea de la plata taxei de stat, anexînd în acest sens încheierea executorului judecătoresc nr.129-740/15 din 05 ianuarie 2015, prin care s-a dispus aplicarea sechestrului pe bunurilor mobile și imobile ce-i aparține și aplicarea interdicției pe conturile bancare a întreprinderii, certificat eliberat de BC „Moldindcombank” SA Filiala Centru nr.01/02/4/1417 din 30 octombrie 2015, fără a prezenta alte confirmări care să ateste situația materială dificilă a acestuia.

Prin urmare, instanța de apel corect a apreciat aceste circumstanțe și a constatat lipsa temeiurilor de scutire a apelantei de la plata taxei de stat la depunerea cererii de apel și a emis o soluție conform legii.

Nu poate fi reținut argumentul recurentului, precum că instanța de apel nu a ținut cont de situația materială a Societății, a interpretat greșit normele de drept procedural prevăzute la art.85 alin.(4) CPC și, adoptînd soluția de respingerea cererii de scutire de la plata taxei de stat și neadmiterea cererii de apel spre examinare, i-a îngăduit accesul la justiție, sunt nefondate.

În această ordine de idei, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează, că SRL „Stilconstruct” este un agent economic, care desfășoară activitate comercială, că taxa de stat ce urmează a fi achitată nu este exagerat de mare (1452 lei), de natură să afecteze activitatea curentă a persoanei juridice, iar probele prezentate nu reflectă complet situația economico-financiară a Societății, nu demonstrează incapacitatea totală a apelantei de a-și onora obligațiile de plată a taxei de stat la depunerea apelului.

Prin urmare, instanța de recurs relevă că soluția adoptată de instanța de apel prin încheierea recurată este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul prevederilor art.6§1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale, avînd în vedere și obligația părților privind exercitarea drepturilor procedurale cu bună credință și în termen.

Din considerentele menționate, avînd în vedere că încheierea recurată este legală și întemeiată, iar recursul este nefondat, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide asupra respingerii recursului declarat de către SRL „Stilconstruct” și menținerii încheierii Curții de Apel Chișinău din 26 noiembrie 2015.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de către societatea comercială „Stilconstruct” societate cu răspundere limitată.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 26 noiembrie 2015, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a societății cu răspundere limitată „Electromotor Service” împotriva societății comerciale „Stilconstruct” societate cu răspundere limitată cu privire la încasarea datoriei.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței, judecătorul

Tatiana Vieru

Judecătorii

Oleg Sternioală

Valentina Clevadi